Чурапчыга күн таҕсар !

САҺА ОЛОХ

Чурапчы улууһун хаһыата

2010 сыл Ахсынньы 11 күнэ субуота №153 (10238)

ХАҺЫАТ 1951 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

Сонуннар

БАСТЫҢҢАР НАҦАРААДАЛАННЫЛАР

Сэтиннии ый бүтүүтүгэр Болугур нэһилиэгэр тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин күүнү бэлиэтээтилэр.

Быйыл нэһилиэк үрдүнэн 1798 тэбэ ынах сүөһү, 1333 тэбэ сылгы иитиллэн турар. Сыл устата 553 тонна үүт, 19 эт туттарылынна. Нэһилиэккэ "Мыҥдаҕайы" ТХПК, "Чаран", "Искра", "Илгэ" баайынай хаһаайыстыбалар таһаарыылаахтык үлэлээтилэр. Бу диэн кэпсээн үрдүк таһаарыылаах үлэлэрин иһин Россия тыатын хаһаайыстыбатын Махтал сурутунан зоотехник С. Д. Осипов, Тыа хаһаайыстыбатын министерствотын Махтал сурутунан тракторист С. А. Захаров, ыанньыксыт Е. В. Павлова, "Чурапчы улууһа" МТ дьаһалтатын бочуотунай грамотатынан тракторист Н. Н. Николаев, Тыа хаһаайыстыбатын управлениетын бочуотунай грамотатынан "Искра" баайынай хаһаайыстыба чилиэнэ И. С. Сысолятин, кылаабынай бухгалтер Е. П. Петрова, ТХПК үлэһитэ С. Д. Саввин наҕараадаланнылар. Элбэх эти туттарбытын иһин "Чурапчы" кооператив анал номинациятын "Мыҥдаҕайы" ТХПК ылла.

Нэһилиэк дьаһалтата быйыл анал номинациялары олохтообут. Ол курдук "Бастыҥ бурдук үүнээччи" -Н. И. Босиков, "Бастыҥ механизатор"- Ю. В. Федоров, "Бастыҥ оҕуруотчут"- С. К. Федотова, "Бастыҥ үүт туттараачы"- Ф. Н. Игнатьева, "Бастыҥ баайынай хаһаайыстыба"- "Чаран", "Бастыҥ булчут"-Е. Е. Герасимов, "Бастыҥ общественник"-Е.М.Федорова, "Бастыҥ үлэһит дьиэ-кэргэн"-Иван, Валентина Сысолятиннар, "Бастыҥ саҕалаачы"-М. Д. Седалищева ("Илгэ" б/х салайаачыта), "Бастыҥ салайаачы"-"Мыҥдаҕайы" ТХПК директора А. И. Сивцев буоллулар. Гран-при бириһи-велосипеды "Мыҥдаҕайы" ТХПК төйүү үлэһитэ С. Д. Саввин ылла.

"Мыҥдаҕайы" ТХПК салаатата анал номинациялары туттарбаата. "Бастыҥ сылгыһыт" аатын В. В. Старостин, "Бастыҥ механизатор" аатын М. Г. Попов, "Бастыҥ сүөһү көрөөччү" аатын Е. А. Слепцов, "Бастыҥ специалист" аатын Н. Б. Александрова, "Сыл бастыҥ үлэһитэ" аатын Н. С. Фомин, "Бастыҥ үүнүүнү сиҥиэччи" аатын С. А. Захаров ылыллылар.

Быраабыланнык убаҕа сүүйүүлэх лотереянан түмүктэнэр Дьон-сэргэ сүргэтэ кэтэҕуллан, иннинэтин өссө таһаарыылаахтык үлэлиигэ эрэл саналаах тарҕаста.

М. САВВИНА.

ххх

Талайга ыытыллыбыт Тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин күнүн бэлиэтиир быраабылынныкка улуус баһылыга С. И. Яковлев, баһылыы бастакы солбуйаачы М. И. Лоскин, "Маарыкчаан" ПО председателэ Г. В. Смирников, ветеринарнай управление начальника П. И. Старостин, үөрэх управлениетын начальника К. К. Чичигинаров, о. д. а. сырыттылар.

Нэһилиэк баһылыга Н. И. Аммосов үлэ-хамнас хаамыытын билиҥиннэрэн, быраабылынныыбынан эҕэрдэлэн туран наҕараадалары туттарда. К. И. Гуляева "Саха Республикатын тыатын хаһаайыстыбатын ветерана" бэлиэнэн, С. М. Толстоухов, И. М. Толстоухов, М. В. Корюин, М. М. Смирников тыа хаһаайыстыбатын управлениетын грамоталарынан, В. М. Захаров, Е. М. Смирнова, В. В. Смирников Улуус Мунньаҕын бочуотунай грамоталарынан наҕараадаланнылар.

Анал номинациялар олохтоннулар. "Кырдьаҕас сүөһү көрөөччү" номинацияны С. Е. Сивцев, М. С. Толстоухов, М. Е. Толстоухова, М. Н. Смирнова, А. В. Смирнова ылылар, "Элбэх үүтү ыаччы" номинация хаһаайыннарынан В. М. Захаров, В. К. Челбердинова, Е. Г. Борисов буоллулар. Итиитэн атын номинациялар эмиэ хаһаайыттарын буллулар.

ТААЙА.

ХАТЫҢЫЫЛААХ КҮРЭХТЭҺИИЛЭР

Улууска инболиитэр декадалара үчүгэй тэрээһиннээхтик ыытылынна. Тэриллэ салайаччыларыгын көрсүһүү, оҕолор уруһуйдарын, онтон хаартыскаларын быыстапката, араас күрэхтэһиилэр, о. д. а. дьаһаллар ыытылыннылар.

Сэтиннии 28 күнүгэр Хатылыга саахымакка, дуобакка, остуол теннииһигэр, волейболга күрэхтэһиигэ Мыҥдаҕайы, Одьулуун, Мугудай, Бахсы, Телэй, Дэриҥ, Болтоно, Чурапчы нэһилиэктэриттэн 60-са киһи кыттына. Мыҥдаҕайы бастакы, Мугудай иккис, Чурапчы үүнүс миэстэни ылылар.

Сэтиннии 30 күнүгэр улуус кинигэр КСК-ҕа "Кэрдиэх стартар" күрэхтэһии ыытылынна. Улахан хатыҥыылаах күрэхтэ Мыҥдаҕайы, Мугудай, Дириҥ, Чурапчы нэһилиэгин хамаандалара күүн көрүстүлэр. Остуол теннииһин мэччийин ньуоскаҕа ууран баран туһэрбэккэ сүүрүү, хаатынкалаах куулу кэтэн баран сүүрүү, сыал ыытыта, мэҥиэктээх сүүрүү, канаат тардыһыыта түһүмэхтэр киирэннэр, түмүкчү Мугудай бастаата, Чурапчы иккис, Мыҥдаҕайы үүнүс буоллулар.

Н. СЕРГЕЕВА.

Илин энэрдээҕи брэйк-данс фестивала

СЫЛАҢҢАР ҮҺҮС МИЭСТЭҦЭ ТАҦЫСТЫЛАР

Аспыт нэдиэлэҕэ Чурапчы нэһилиэгин культурнай-спортивнай кэнигэр иккис төгүлүн "Норд-Баттл" брэйк-данс хамсааһынна илин энэрдээҕи иккис фестиваль буолан ааста. Оҥ аймах, ыччат ортотугар киэҥ биһиэхэбилин ылбыт Брэйк-данс сүгүрүйэччилэрэ сылтан сыл эбээн иһаллэр. Ону Чурапчыга ыытыллыбыт фестиваль даҕаны туоһулаата. Былырыын саас аан бастаан ыытыллыбыт тэрээһиннэн кыттааччыта, көрөөччүтэ да элбэрин тэрийэччилэр билэтэриллэр. Тэрийэччилэр туспарыттан эттэхха, манна дириҥ силистээх бөлөх үлэлиир. Ол курдук, "Якутск Сити-Брэйкерс" общественнай түмүү, СР Ыччакка министерствота, "Саха-Азия оҕолоро" норуоттар икки ардыларынааҕы фонда, Чурапчы улууһунааҕы ыччат отдела бэйэ саанаан ылсан сылдьаллар.

Маннык ыытыллыбыт фестиваль сотору кэмиэн Дьокуускайга буолуохтаах республикатааҕы фестивальга сүүмэрдэһиҥ курдук ыытыллар. Онон кыттааччылар иннилэриигэр улахан эпиэтиэстээх сорук турда. Кэнэ куораттан тэрийэччилэриэхэ Луни диэн аатынан биллэр ди-джей, брэйк-данска 2008-2009 сылларааҕы республика чемпиона Дмитрий Румянцев, эмиэ итти сыллар ыытыллыахтара, Сылаҥтан төрүттэх бэйэр дойдулаахпыт Андрей Макаров, ыытаччы Иван Сокольников уонна Күннэй Охлопкова кэлэн бардылар. Фестиваль арыйыыта улуус баһылыгын социальнай боппуруостарга солбуйаачы Степан Сарыдаев, ыччат отделын салайаачыта Николай Дьяконов уонна Күннэй Охлопкова эҕэрдэлэтилэр. Күннэй улууска брэйк-данс хамсааһынын сайыннарыыта үүгэ үгүөтүн иһин Андрей Макаров аҕатыгар, "Алмаз" оҕо ырыа ансамблын продюсерыгар Андрей Петрович Макаровка махтальын биллэрдэ.

Барыта 5 хамаанда кыттыыны ылла. Балаһыанньа быһыытынан хамаандалар бастаан шоу-программаларын көрдөрүлэр, онтон биэрдиилэрэ үүнүүтэ уонна хамаанда утары хамаанда тахсар түһүмэхтэ көрүстүлэр. Ордук балэмнээхтэриттэн Уус-Алдан улууһун хамаандата бэлиэтэнна. Оҕолор үүнүүлүү үөрэммиттэрэ, хамсаныылара элбэҕэ, уустута киинэлэр кыайыылаарыгар аатталлараыгар тиэрэнэн буоллар. Иккис миэстэ Майа хамаандата буолла, үүнүгэ Сылаҥтан кэлбит бөлөх тардыста.

Атын хамаандалары кытта тэҥнэн көрдөхпө, улуустуттан кыттыбыт икки хамаанда - Сылаҥ уонна Чурапчы бөлөстэрэ таһымнара арыый камыһаҕа бэлиэтэнэр. Сылаҥтан Андрей Макаров өссө оскуолаҕа үөрэнэ сылдьар кэмигэр тус кэҕулэһиннэрэн бу үүнүүнэн улахан үлүһүйүү тахсыбыт дуораана өссө да баара биллэр. Оттон улуус кэнинэ эттэхпэ, бу хайыһчаҕа хамсааһын тэтимэ суох. Онуоха чэпчэ специалист, фанат киһибит суоҕа улаханнык атахтыыр. Бу ыччаты дьиҥ чэл олохпо уҥуйар, элбэхпэ үөрүтэр, киэҥ айтаҕа тардар хамсааһын болдьоҥоҥ эрэйэр.

Фестиваль түмүгүнэн бириистэх миэстэҕэ тиксибит Сылаҥ хамаандатын ситиһиитинэн эҕэрдэлиибит! Өссө сайдан атыттарга холобур буолаллараҥар баҕарабыт.

О. ТРОФИМОВА.

Хаартыскаҕа: фестиваль кыттыылаахтара.

ЫҢЫРЫЫ

Г. Д. Протодьяконов аатынан Алаҕар орто оскуолатыгар араас сылларга үөрэммит уонна үлэлээбит бары выпускниктары, учууталлары, үлэһиттэри бу дьыл ахсынньы 18 күнүгэр сарсыарда 10 чаастан оскуола төрүттэммитэ 80 сылын, Г. Д. Протодьяконов 100 сааһын бэлиэтиир дьоро күнгэ ыҥырабыт.

Тэрийэр комиссия.

Сурутуу — 2011

Күнду Чурапчыбыт олохтоохторо

Сыл бастаны ангарыгар улууспаабы "Саҥа олох" хаһыакка сурутуу түмүктэнэн эрэр. Сыаната-467 солк 16 харчы.

Нэһилиэктэргэ почта отделениетыгар, улууска редакция, почтаат дьиэлэриэр сурутуу ыытыллар. Квитанцияларыгар сүүйүүлэх бириистэр оонньуохтара.

СУПЕР-БИРИИС–10 тыһ. солк. кыайыылаабы күүтэр!

Сэтиннии ый туруттан нэһилиэктэргэ сурутуу кэхтөөхтүк ыытылла турар. Нэһилиэктэриттэн билиҥиннэрдэхпэ, Хоптоҕо нэһилиэгэр сурутуу былаана 153 тираж, толорон иһэр ахсаана 130 тиражка тиийдэ. Чакыр нэһилиэгэ 70 тираһы ылар былааныттан 100% толорон иһэр. Талай нэһилиэгэр 59 киһи сурутарбыт, былаана 37. Чыаппараалар 65 тираж былааннаахтар, билиҥни көрдөрүүлэрэ 51. Мыҥдаҕайылар 129 былааннаахтар, онтон сурутуута 62 тираж буолла. Мырыла нэһилиэгэ 104 былааныттан 46 киһи сурутпут, Одьулуун 97 былааннаах, сурутпут киһитин ахсаана 55, Хадаарга 74 былааныттан 46 сурутуулаах иһэр, сылаҥнар былааннара 125, сурутуута 81 буолла, киэҥкилэр 87 былаантан 74 сурутталарбыттар, Арыылаах 38-тан 33 тираһы ылбыт. Мугудайдар былааннара 105 , сурутталбыт ахсаннара 80, алаҕардар 65 былааннаахтар, 51 киһи сурутарбыт, бахсылар 24 былааннарыттан 15 сурутуллубут, Хатылылар, болтоноолор 90-нуу былааннаахтар 44, 43 сурутаачы буолбут. Улуус иһиигэр Чурапчы-1 240 былааннаах, сурутуута 75, почтаҕа сурутуу 796 былааныттан 620 киһи сурутарбыт.

КҮНДУ АЛҦААЧЧЫ! Хаһыакка сурутуу бүтэрэ улам чугаһаан эрэр. Аҕыйах хаалбыт кэмнэ сурутарга тиэтэйиҥ. Саҥа сылга элбэх сонуннаах, эстиҥ ыйдыыттаах "Саҥа олохтуун"биргэ буол, сурутар, супер-бириистэ сүүй!

"Саҥа олох" РИХ ГУ.

Кэпсиэхпин бабарабын

ҮЛЭ-ХАМНАС ҮӨҺҮГЭР

Баһыта, 60-са саастаах көлүөнэ, Советскай кэм "улутуруу" диэн аатаммыт кэмигэр сааскай үлэлиигэ-хамсыыр саастыт үгүс аастыт, перестройканы эпитиэн-хаамыытынан билбит, билигини кэмнэ эмиэ үлэлэһэн сааһыран эрэр дьоммут, Совхозтарга ыанньыксыттаан, сылгыһыттаан, трактор, массыына уруулутар олорон үлэлээн, бригадьыыстэн саҕалаан араас салаабар дуоһунастарга сылдьан, араас тэриллэргэ үлэлээн-хамсаан көлөхпит.

Ахсыннаы 5 күнүгэр 60 саастыы туолбут Иван Алексеевич Максимов тутуута, кэпсэҕ, ДОСААФ тэриллэригэр, транспортнай милицияҕа үүнэ суобастаахтык, таһаарыылаахтык үлэлээтэ. Кини 1950 сылларыттан ахсыннаы аан-даам тымныыта түһэн турар кэмигэр күн сирин көрбүтэ. Аҕата Алексей Еремеевич Максимов Дириҥнэ летдому тэрийбит, онно директордаабыт кийи. Коммунист, партийнай тэриллэ секретаря, алтитор, бастыҥ тэрийиччи буолан дьонугар-сэргэтигэр улахан аптарытыттаах. Ахсыннаы 4 күнүгэр Конституция күнүгэр аналлаах биэчэргэ кулуупка дакылаат оҥоро турдаҕына көрөөн эрэллэр кэмэ кэлэн хаалаан ылбыт ыыппыт. Онон дакылааты сыл-сан тумуктуу оҕоот мунньахха кэлбит кайдыгын ат ураҥан балыыһаҕа көллөрбит. Сарсыарда кэргэнэ 5 чааска өрөөмүт.

Аҕата үлэлиир тэриллэтигэр Иван кыра сылдьан үгүстүк сылдьара. Детаомга араас дьыалалаах, майгыннаах өрөөр бааллара. Кинилэри кытары алтыһан үгүлэйи, куһаҕаны өр сааһыттан дьэнкэтик араарарга үөрэппит. Бизнес саастаах холкутук аҕаар, суруйар, дуобакка, саахымакка сонньуур буолбута. Оскуолаҕа үөрэнэр сылларыгар эмиэ общественнай модуруускаҕа сүктүтэ-пиэнэрскай этэрээт эмиэ, комсомольскай тэриллэ секретаря, хаһыат редактора, о.д.а.

Оскуоланы бүтэрэллэрин кытары 6 уолу Дириҥнэҕи культура дьиэтигэр ыччат-комсомольскай бригадаатыгэр тутуута үлэҕэ анаабыттара. Иккис этээс түннүгүн баайбыттарын кэнэ мастара бүтэн үрдүкү таксан алтыан 500-чэкэ бөрөбөнэн суулларбыттара. Бэйэлэрэ пилорамаҕа хайыттаран эти сыл Саха дьыла саха кулуупка көрсүбүттэрэ. Иван Алексеевич эти үлэлэбиттэрин иҥэн тутта, астыына кэпсиир.

Ити дьыл саһыгар Иннокентий Свинобоев ат сүүрдэхчитэ наадыйар сурааһын истэн тылл

ОРТ 1-й канал

Понедельник, 13 декабря	Вторник, 14 декабря	Среда, 15 декабря	Четверг, 16 декабря	Пятница, 17 декабря	Суббота, 18 декабря	Воскресенье, 19 декабря
05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости 09.10 Контрольная закупка 09.40 Жить здорово! 10.50 ЖКХ 12.20 Модный приговор 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Т/с "Обручальное кольцо" 16.50 Федеральный судья 18.20 Т/с "След" 19.00 Давай поженимся! 20.00 Жди меня 21.00 Время 21.30 Т/с "Побег" 22.30 Д/ф "Поединки. Испытание смертью" 23.50 Т/с "Подлольная империя" 01.00 Х/ф "Капитан Рон" 02.50 Х/ф "Сохранить лицо"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости 09.10 Контрольная закупка 09.40 Жить здорово! 10.50 ЖКХ 12.20 Модный приговор 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Т/с "Обручальное кольцо" 16.50 Федеральный судья 18.20 Т/с "След" 19.00 Давай поженимся! 20.00 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Т/с "Побег" 22.30 Д/ф "Поединки. Испытание смертью" 23.50 Т/с "Врата" 00.40 Х/ф "Слоеный торт" 02.40 Х/ф "Идеальная пара"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости 09.10 Контрольная закупка 09.40 Жить здорово! 10.50 ЖКХ 12.20 Модный приговор 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Т/с "Обручальное кольцо" 16.50 Федеральный судья 18.20 Т/с "След" 19.00 Давай поженимся! 20.00 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Т/с "Голоса" 22.30 Среда обитания 23.50 Судите сами 00.50 Х/ф "Эволюция" 02.40 Х/ф "Брокер"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости 09.10 Контрольная закупка 09.40 Жить здорово! 10.50 ЖКХ 12.20 Модный приговор 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20, 04.20 Хочу знать 15.50 Т/с "Обручальное кольцо" 16.50 Федеральный судья 18.20 Т/с "След" 19.00 Давай поженимся! 20.00 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Т/с "Голоса" 22.30 Человек и закон 23.40 Х/ф "Викторина" 02.10 Кубок Первого канала по хоккею. Сборная России - сборная Швеции	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости 09.10 Контрольная закупка 09.40 Жить здорово! 10.50 ЖКХ 12.20 Модный приговор 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Т/с "Обручальное кольцо" 16.50 Федеральный судья 18.20 Поле чудес 19.10 Давай поженимся! 20.00, 21.30 Церемония вручения премии "Золотой Граммофон" 21.00 Время 23.30 Х/ф "Падение "Черного ястреба" 02.15 Х/ф "Покушение" 04.20 Д/с "Холоднокровная жизнь"	05.30, 06.10 Х/ф "Исполнение желаний" 06.00, 10.00, 12.00 Новости 07.20 Играй гармонь любимая! 08.10 Мультфильм 09.00 Умницы и умники 09.40 Слово пастыря 10.10 Смак 10.50 Д/ф "Николай Рыбников. Парень с Заречной улицы" 12.10 Т/с "Голоса" 14.10 Д/ф "Сгорим. Замерзнем. Выживем" 15.00 Х/ф "Петровка, 38" 16.20 Д/ф "Светлана Дружинина. 17.20 Кто хочет стать миллионером? 18.30 Большие гонки 19.50, 21.15 Минута славы 21.00 Время 22.00 Поединок с Кирилом 22.30 Что? Где? Когда? 23.40 Д/ф "Владимир Ворошилов. 00.40 Кубок Первого канала по хоккею. 02.50 Кубок Первого канала по хоккею. 05.00 Сверхчеловеки	06.00, 10.00, 12.00 Новости 06.10 Х/ф "Ярославна, королева Франции" 07.50 Служу Отчизне! 08.30 Мультфильм 09.15 Здоровье 10.10 Непутевые заметки 10.30 Пока все дома 11.20 Фазенда 12.10 Т/с "Побег" 14.10 Д/ф "Лев Прыгунов. 15.00 Х/ф "Огарева, 6" 16.20 Анимационный фильм "Шрек Третий" 18.00 Лед и пламень 21.00 Время 22.00 Большая разница 23.00 Познер 00.00 Кубок Первого канала по хоккею. Сборная России - сборная Финляндии 02.10 Кубок Первого канала по хоккею. Сборная Чехии - сборная Швеции

Россия 2-й канал

05.00 Утро России 09.05 Д/ф "Кабачок страны Советов" 10.00 О самом главном 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва 11.50 Т/с "Маршрут милосердия" 12.50 Настоящая жизнь 13.45 Дежурная часть 14.50 Т/с "Кулагин и партнеры" 16.50 Т/с "Слово женщине" 17.55 Т/с "Ефросинья" 18.55 Т/с "Институт благородных девиц" 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Подарок судьбы" 23.50 Вести+ 00.10 Х/ф "Над Тиссой"	05.00 Утро России 09.05 Д/ф "Крутые повороты судьбы. Сергей Захаров" 10.00 О самом главном 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва 11.50 Т/с "Маршрут милосердия" 12.50 Настоящая жизнь 13.45 Дежурная часть 14.50 Т/с "Кулагин и партнеры" 16.50 Т/с "Слово женщине" 17.55 Т/с "Ефросинья" 18.55 Т/с "Институт благородных девиц" 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Цвет пламени" 23.55 Вести+ 00.15 Х/ф "Грязный Гарри"	05.00 Утро России 09.05 Д/ф "Мир входящему. Девять месяцев одного года" 10.00 О самом главном 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва 11.50 Т/с "Маршрут милосердия" 12.50 Настоящая жизнь 13.45 Дежурная часть 14.50 Т/с "Кулагин и партнеры" 16.50 Т/с "Слово женщине" 17.55 Т/с "Ефросинья" 18.55 Т/с "Институт благородных девиц" 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Цвет пламени" 23.55 Вести+ 00.15 Х/ф "Хороший немец"	05.00 Утро России 09.05 Д/ф "Прививка от невежества. Спасти ребенка" 10.00 О самом главном 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва 11.50 Т/с "Маршрут милосердия" 12.50 Настоящая жизнь 13.45 Дежурная часть 14.50 Т/с "Кулагин и партнеры" 16.50 Т/с "Слово женщине" 17.55 Т/с "Ефросинья" 18.55 Т/с "Институт благородных девиц" 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Цвет пламени" 22.55 Х/ф "Ноль-седьмой" меняет курс" 00.50 Вести+ 01.10 Честный детектив	05.00 Утро России 09.05 Мусульмане 09.15 Мой серебряный шар 10.10 О самом главном 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва 11.50 Т/с "Маршрут милосердия" 12.50 Настоящая жизнь 13.45 Дежурная часть 14.50 Т/с "Кулагин и партнеры" 16.50 Т/с "Слово женщине" 17.55 Т/с "Ефросинья" 18.55 Т/с "Институт благородных девиц" 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Юрмала-2010 22.55 Девчата 23.50 Х/ф "Ас" 01.45 Горячая десятка	05.00 Х/ф "Карьера Димы Горина" 06.45 Вся Россия 06.55 Сельское утро 07.25 Диалоги о животных 08.00, 11.00, 14.00 Вести 08.10, 11.10, 14.20 Вести-Москва 08.20 Военная программа 08.50 Субботник 09.30 Городок 10.05 Д/ф "Трагедия Галицкой Руси" 11.20 Дежурная часть 11.50 Честный детектив 12.20, 14.30 Т/с "Провинциалка" 16.20 Новая волна-2010 18.15 Десять миллионов с Максимом Галкиным 19.20, 20.40 Х/ф "Кровь не вода" 20.00 Вести в субботу 23.40 Х/ф "Ваша остановка, Мадам!" 01.35 Х/ф "Нитро"	05.45 Х/ф "Дайте жалобную книгу" 07.30 Смехопанорама 08.00 Сам себе режиссер 08.50 Утренняя почта 09.30 Сто к одному 10.20 Неделя в городе 11.00, 14.00 Вести 11.10 Ты и я 12.05, 14.25 Т/с "Провинциалка" 14.15 Вести-Москва 15.50 Смеяться разрешается 17.30 Стиляги-шоу с Максимом Галкиным 20.00 Вести недели 21.05 Х/ф "Улыбнись, когда плачут звезды" 23.00 Специальный корреспондент 00.00 Два весёлых гуся 00.30 Х/ф "Холостяк"

Спорт 3-й канал

11.00 Все включено 15.00, 18.15, 23.15, 04.25, 06.55 Вести-Спорт 15.10 Вести-Спорт. Местное время 15.20, 16.55, 07.35 Моя планета 16.25, 07.05 Наука 2.0 18.00, 23.00, 04.05 Вести.ru 18.30 Легкая атлетика. Чемпионат Европы по кроссу. Трансляция из Португалии 19.50 Футбол Ее Величества 20.40 Биатлон с Дмитрием Губерниевым 21.10, 23.30 Биатлон. Кубок мира. Трансляция из Австрии 01.20 Х/ф "Полицейская академия" 03.10, 10.10 Неделя спорта 04.40 Футбол. Чемпионат Англии. "Манчестер Юнайтед" - "Арсенал". Прямая трансляция	11.00 Все включено 15.00, 18.15, 23.15, 04.20, 06.10 Вести-Спорт 15.15, 16.50, 06.20 Моя планета 16.20 Наука 2.0 18.00, 23.00, 04.00 Вести.ru 18.25 Неделя спорта 19.20 Технологии спорта 19.50, 23.30 Биатлон. Кубок мира. Трансляция из Австрии 22.25, 04.35 Биатлон с Дмитрием Губерниевым 02.15 Х/ф "Полицейская академия - 2" 05.05, 10.05 Top Gear	11.00 Все включено 14.40, 18.15, 23.15, 04.20, 06.15 Вести-Спорт 14.55 Плавание. 17.00, 06.25 Моя планета 18.00, 23.00, 04.00 Вести.ru 18.30 Наука 2.0 19.00 Спортивная наука 19.40 Профессиональный бокс. Денис Лебедев (Россия) против Игнасио Эспарзы (Мексика) 20.55 Х/ф "Спартанец" 23.30 Плавание. Чемпионат мира на короткой воде. Церемония открытия. Трансляция из ОАЭ 00.25 Плавание. Чемпионат мира на короткой воде. Финалы. Прямая трансляция из ОАЭ 02.30 Профессиональный бокс. Владимир Кличко (Украина) против Дерека Чисоры (Великобритания). Бой за титул чемпиона мира в супертяжелом весе по версиям IBF, WBO и IBO. Трансляция из Германии 04.35 Рейтинг Тимофея Баженова 05.05, 10.05 Top Gear	11.00 Все включено 14.40, 18.15, 21.55, 04.45, 07.00 Вести-Спорт 14.55 Плавание. Чемпионат мира на короткой воде. Прямая трансляция из ОАЭ 17.00, 07.40 Моя планета 18.00, 21.40, 04.25 Вести.ru 18.25 Биатлон. Кубок мира. Индивидуальная гонка. Мужчины. Прямая трансляция из Словении 20.05 Начать сначала 20.35 Технологии спорта 21.10 Основной состав 22.10 Биатлон. Кубок мира. Индивидуальная гонка. Женщины. Прямая трансляция из Словении 23.55 Плавание. Чемпионат мира на короткой воде. Финалы. Прямая трансляция из ОАЭ 02.25 Биатлон. Кубок мира. Индивидуальная гонка. Мужчины. Трансляция из Словении 05.00 Д/ф "Транзит" 05.55, 10.05 Top Gear 07.10 Наука 2.0	11.00 Все включено 14.40, 18.15, 23.10, 04.55, 07.55 Вести-Спорт 14.55 Плавание. Чемпионат мира на короткой воде. Прямая трансляция из ОАЭ 17.00 Наука 2.0 17.30 Рейтинг Тимофея Баженова 18.00, 22.55, 04.35 Вести.ru 18.25 Проф.бокс. 20.55 Х/ф "Бой насмерть" 23.25 Технологии спорта 23.55 Плавание. Чемпионат мира на короткой воде. Финалы. Прямая трансляция из ОАЭ 02.35 Биатлон. Кубок мира. Индивидуальная гонка. Женщины. Трансляция из Словении 05.10 Вести-Спорт. Местное время 05.20 Пятница 05.50, 10.05 Top Gear 06.55 Профессиональный бокс. Денис Лебедев (Россия) против Али Исмаилова (Азербайджан) 08.05 Моя планета	11.00, 13.15, 17.00, 07.30 Моя планета 13.00, 14.35, 18.25, 23.35, 04.40, 07.20 Вести-Спорт 14.00 В мире животных 14.45, 04.55 Вести-Спорт. Местное время 14.55 Плавание. 17.40 Индустрия кино 18.10, 04.25 Вести.ru 18.35 Начать сначала 19.10 Биатлон. Кубок мира. Спринт. Мужчины. Прямая трансляция из Словении 20.45 Кубок мира по бобслею и скелетону. Трансляция из США 21.55 Биатлон. Кубок мира. Спринт. Женщины. Прямая трансляция из Словении 23.55 Плавание. 01.55 Футбол. Чемпионат Англии. "Ливерпуль" - "Фулхэм". Прямая трансляция 05.05 Проф.бокс. Денис Лебедев (Россия) против Марко Хука (Германия). Бой за титул чемпиона мира в тяжелом весе по версии WBO.	11.00 Футбол. 13.00, 14.35, 18.15, 21.45, 04.55, 07.15 Вести-Спорт 13.15 Рыбалка с Радзишевским 13.45, 17.00, 07.25 Моя планета 14.10 Страна спортивная 14.45, 05.10 Вести-Спорт. Местное время 14.55 Плавание. 18.00, 04.40 Вести.ru 18.25 Кубок мира по бобслею и скелетону. 19.40 Биатлон с Дмитрием Губерниевым 20.10 Биатлон. Кубок мира. Смешанная эстафета. Прямая трансляция из Словении 21.55 Волейбол. 23.55 Плавание. Чемпионат мира на короткой воде. Финалы. Прямая трансляция из ОАЭ 02.40, 09.10 Футбол. Чемпионат Англии. "Челси" - "Манчестер Юнайтед" 05.20 М-1. Чемпионат мира по смешанным единоборствам 06.25 Футбол Ее Величества

НВК 4-й канал

17:30 "Геван": Бүлүү улууҺун күннэрэ 18:00 "Саха Сирэ" 18:15 "Үлэһит дьахтар" конкурс түмүктэрэ 19:00 "Якутия" информационная программа 19:15 "Харах далыгар" алаҕас эфир 20:15 "Федерация" 20:30 "Саха Сирэ-Якутия" 21:05 "Саҥа ырыа" 21:35 "Эргимтэ" 21:50 "Аал-луук мас"; Сэргэлээх Сэнэн Байылай Харыскал 22:20 "Недвижимость в Якутии" 22:35 "Саха Сирэ-Якутия" Информационная программа (по г.Якутску)	17:30 "Полярная звезда": Родной мой край 18:00 "Саха Сирэ" 18:15 "Эмис идэлэгэ" ("Амма" ТВ) 18:45 "Күннэгэн": Ыҥырыччаан 19:00 "Якутия" 19:15 "Чэпиэн" 20:00 "Бизнес-формула" 20:15 "Уус кыһата": Чочулаайын юнсталэнэ ("Таатта" ТВ) 20:30 "Саха Сирэ-Якутия" 21:05 "Саҥа ырыа" 21:35 "Путин. Стратегия 2020. Дальний Восток" 22:05 "Точка кипения": малолетние мамы 22:35 "Саха Сирэ-Якутия"	17:30 "Из золотого фонда ТВ": к 85-летию Саха театра Е.Степанов 18:00 "Саха Сирэ" 18:15 "Современный информационно-деловой центр" (ТВ "Чароит") 18:35 "Күннэгэн": Күлүмэн 18:50 "Якутия" 19:05 Социум" прямой эфир. В студии Глава ГО "Город Якутск" Юрий Заболев 19:50 "Тыа сирэ" 20:20 "Саха Сирэ - Якутия" 20:55 "Саҥа ырыа" 21:25 "Байанай": Уруҥ Куолтэ мунха 21:55 "Киноэкран" 22:25 "Саха Сирэ — Якутия"	17:30 "Полярная звезда": Мировая цивилизация 18:00 "Саха Сирэ" 18:15 "Кэскиллэрэ сайдыы суолунан..." ("Мааныкчаан" ТВ) 18:45 "Күннэгэн": Кэрэ биҥиэ 19:00 "Якутия" 19:15 "Диалог с властью" прямой эфир 20:00 "Технополис" 20:15 "Ыраас муус" ("Майа" ТВ) 20:30 "Саха Сирэ-Якутия" 21:05 "Саҥа ырыа" 21:35 "Одинокие вечером" прямой эфир 22:35 "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа (по г.Якутску)	17:30 "Геван" 18:00 "Саха Сирэ" 18:15 "Үлэһэн дьолломмут үтүө кэпи" ("Дьааны" ТВ) 18:45 "Күннэгэн" 19:00 "Якутия" 19:15 "Парламентский вестник" 19:45 "Тоскол" телемост 20:30 "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа 21:05 "Саҥа ырыа" интерактивный конкурс 21:35 "Аал-луук мас": Профессор Авксентий Мординов 22:35 "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа (по г.Якутску)	17:00 "Ааспыт олох кэрэхтэрэ" 17:30 "Тарбаахалтыын астыахха" 18:00 "Истин илдьит" 18:45 "Моя школа" 19:15 "Бизнес-формула" 19:30 "Саха сирэ. Күнтэн күн" 20:05 "Аал-луук мас" 20:35 "Сэргэлээх. Next" 21:05 "Саха ыала" 21:35 "Недвижимость в Якутии" 21:55 "Вестник 01" 22:10 "Үйэлээх үөрэх кыһата" 22:45 "Калио эйизэх..." поэт, мелодист В.Петров-Айыл 23:15 "Саха сирэ.	17:00 "Полярная звезда" телевизионный конкурс 17:45 "Пропеллер" 18:00 "Истин илдьит" 18:30 "Саҥа ырыа"; итоги недели в прямом эфире 19:15 "Уруу алгыһа" 19:30 "Якутия. День за днем" информационная программа 20:05 "Этиллибити ситэрэн" 20:30 "Сэргэлээх. Next" 21:00 "Сардаана" 21:45 "Мисс Якутии 15 лет!" 22:15 "Куобахха бултааһын". "Байанай" сурунаал киинэтэ 22:50 "Якутия. День за днем" информационная программа (по г.Якутску)

ЭҺЭРДЭЛИИБИТ !

Саха Республикатын профессиональнай үөрэхтээнин бочуоттаах үлэлэтин ***Николай Ефремович ПОПОВУ*** *55 саастын туолар үбүлүйүгүнэн эҺэрдэлиибит!*

Тыа сирин ыччата промышленнаҕа сыстарыгар, төрөөбүт улуускар профессиональнай үөрэхтээнин сайдарын туһугар эмиэ суох бэриниилэхтиис үлэни сылдьарыгар кэм тутабыт.

Бастакы чэпчэки дорҕоонуйаны, үлэрэ-хамнаска статистиканы, дьиэ кэргэнигэр дьоҕус-сарсыны.

Чурапчытаабы колледж коллектива, профкома.

***

Күндү кэбинитиэтин, С. К. Макаров аатынан улуустаабы гимназия математикаҕа учуутальын ***Таисия Васильева СИВЦЕВАНЫ*** *үлэ үрдүктүө сылаанан "Саха Республикатын үөрэҕириитин туйгуна" бэлиэнэн наҕараадаламмыҥыгынан истиҥник эҺэрдэлиибит!*

Бастакы чэпчэки дорҕоонуйаны, үлэрэ-хамнаска статистиканы, дьиэ кэргэнигэр дьоҕус-сарсыны.

Одьулуунтан ааҕыллыыс Александр Александрович, ийэ кыргыс Дария Петровна Сивцевтэр, эдьиийдэрэ, убайдара, балтылара дьиэ кэргэттэрэ: Кыйыыттан Сивцевтэр, Дьокуускайтан Лупейдар, Корякиннар.

МАХТАНАБЫТ

Бу дьыл сэтинньи 8 күнүгэр күндү бырааппытын, кэрэммин Хоптоҕор нэһилиэгин олохтоохтун **Михаил Михайлович Старостины** соҥумардык сүгэрбит ыарахан хаммитигэр өйөбүл, күүс-көмө буолбут, аҥыйыбытын тэҥнэ үлэстибит дьоммутугар "Хоптоҕор нэһилиэгэ" МТ баҥылыгар С. В. Петровка, чутас табаарыстарыгар И. С. Наумовка, Д. Д. Монастырёвка, П. П. Пинигинэ, П. С. Григорьевка, аймахтарбытыгар, кырдьаҕас таайбытыгар Иннокентий Егоровичка, Ольга, Яков Пинигиннэрэ, Мыддаҕайыттан Мария, Афанасий Старостиналарга, Нюра, Иннокентий Поликеевтарга, Е. Р. Эверстоваҕа, ытык кырдьаҕас П. П. Кирсановка, С. Е. Корякиннга, "Чычаас" түөлбэ олохтоохторутар, бырааппыт биригэ үөрэммит табаарыстарыгар, Чурапчытаабы статистика отделын, налоговай инспекция, "Туллукчан" үһүйээн, Хоптоҕоруу "Кэнчээри" үһүйээн коллективтарыгар, Дириҥ оскуолатын 19-с выпуһутар, барыа аймахтарбытыгар, табаарыстарбытыгар дириҥ махталбытын тиэрдэбит.

Амарах саныыллыт уҕараабатын, чэпчэки-чэбдик олохтоох буолуҥ диэн алгыыбыт.

Биригэ төрөөбүттэрэ, кэргэнэ

***

Күндү ааҕыбут, кэрэхсиллиҥ, аҕыйах, убайым **Александр Валентинович Попов** ыарахан ыарыытын күн сиригэн барбыта ахсыннны 11 күнүгэр 40 хонугун туолар.

Күндү кэбинитин сүгэрбит ыарахан хаммитигэр баҕаҥнаан өйөбүл, тирэх буолбут, аҥыйыбытын тэҥнэ үлэстибит бар дьоммутугар, ааҕыбут үлэлии сылдьыбыт тэриллэтигэр МТС ГУП үлэлиитэригэр, "Арчын" ХЭТ коллективыгар (сал. Ф. Р. Иванова), ОДЬКХ ГУП Чурапчытаабы филиалын коллективыгар (сал. Е. И. Савин), Нидыгын түөлбэ олохтоохторутар (сал. К. В. Харитонова), биригэ үөрэммит табаарыстарыгар Е. В. Поповка, Е. Е. Васильевка, Н. А. Доордуровка, А. К. Платоновка, З. И. Максимовка, И. В. Ноговицынна, ыарахан үлэлиигэр сылдьыбыт дьоммутугар В. А. Скрябиннга, В. Монастырёвка, З. Захаровка, И. Бересневичка, М. Пинигинэ, Д. Д. Поповка, транспортыран хааччыыбыт Михаил Луковцевка, ыалдьан балыыһаҕа үгүстүк ыытыыбыт кэммитигэр Суһал көмө биригэдэтигэр, эмтээбит хирургическай отделение коллективыгар (сэб. В. А. Гоголев), хаан кутар станцияҕа (сэб. А. А. Попов), хаан биэрбит кэбинитигэр Г. Г. Евграфовка, олоҕун тийиҥ күүгүр дьыла эмтээбит инфекционнай отделение коллективыгар (бырааҥ Нь. Д. Поносова), бальыыһа бары медперсоналыгар, Чурапчы орто оскуолатын 6-с классаһыгар (кл. сал. М. Д. Монастырева), Амма орто оскуолатыгар биригэ үөрэммит табаарыстарыгар, интернат-оскуола 1970 с. выпуһуттар (учуутал Е. С. Лукова), ааҕыбут кэргэнин Сардыана биригэ төрөөбүттэриттэр, эдьиийдэриттэр А. П., М. Климовтарга, Сунтаартан бырааппыттар В. Н. Поповка, бары аймахтарбыт Поповтарга, Новгородовтарга, Шадриннарга, Кириллиннэрэ, Неустроевтарга, Д. В. Монастырёвҕа, Ярославскай уулусса олохтоохторутар, биригэ улаатыбыт дьоммутугар, табаарыстарбытыгар, тийиҥ суолтаах атаарсыбыт бар дьоммутугар дириҥ махталбытын тиэрдэбит.

Эйэҕэс, амарах саныыллаах үтүө дьоммутугар эрэй эҥэрдэхтэтин, кыһалҕа ыытыспатын диэн баҕа санаабытын этэбит.

Төрөөбүттэрэ, кэргэнэ, оҕолоро, балтыан дьиэ кэргэнэ.

Күндү кэргэним, аҕыйах Хитьылы нэһилиэгин олохтооҕо, үлэ бэтэрээнэ
ОНОГОСОВ Гаврил Федотович
үйүн ыарахан ыарыытын 71 саастыгар олохтон туораабыттан бары аймахтарыгар, табаарыстарыгар дириҥник куннүйүн туран этиннэрэбит.

Кэргэнэ, оҕолоро, биригэ төрөөбүт балта, кини дьиэ кэргэнэ.

Күндү таптыыр кэргэним, аҕыйах, үйүн сылларга нэһилиэгиттэн коммунальнай оҥоһуон хааччыйыы тэриллэтигэр үлэлээбит Россия үтүөлүөх үлэһитэ, дуоһаччыт

ПЕТРОВ Василий Николаевич

бу дьыл ахсыннны 7 күнүгэр үйүн ыарахан ыарыытын олохтон туораабытын барыа биилэр дьоммутар, аймахтарыгар этиннэрэбит.

Кэргэнэ, оҕолоро, эдьиийэ, балта.

Кэриэстэбил

Сылаас ахтылҕан буолан сылдьыа

Бу дьыл ахсыннны 8 күнүгэр улуустуттар энергетика сайдыыларыгар улахан кылааты киллэрсибит, дьиэ-сэргэ бөлөхтөрүн, ыытыстабылын ылбыт салайааччы, оройуон Сүбэтин депутата, улахан дьиэ кэргэн ааҕа баһылыка Гаврил Петрович Кардашевскай күн сиригэн барбыта 40 хонугун туолла.

Гаврил Петрович Кардашевскай 1962 сылыттан от ыыһыы 10 күнүгэр Одьулуун наһаалыгэр Петр Максимович Кардашевскай уонна Елена Николаевна Старостина дьиэ кэргэттэриэр үүнэн уол оҕонон төрөөбүтэ. Аҕа уонуун сылдьаччы, дьоҕун кэбии буоллуун диэн аҕыйаан хос эҥкилэ аатыран Гаврил диэн сурохтаабыттара. Аҕалара оҕолоро кыра эрдэхтэриэ оҕолоро түбэҥэн соҥуччу олохтон туораабыта, эмиэ тыаҕа уолаттар аҕаларын солбуйан хаһаайыстыбаларын туттан хаалбыттара, бырааттарын, балыстарын иитиигэ нималэриэр төбүү күүс буолбуттара.

Оскуолаҕа киирэрин иннинээҕи ааҕаа Урах-Күөрөр Харааныйа уонна Ныргуҥуннаах алаастарынан аастыта. Тыа оҕотун сиэриэн кыра саахыттан үлэҕэ-хамнаска эриллэн кыайыгас-хотугас, көрсүө-сэмэй, улахан кэбинэн дуоһуруннаах буола улаатыыта.

1959 сылыттан Одьулуун аҕыс кылаастаах оскуолатыгар үөрүнэ киирбита. Оскуолаҕа үөрүөр сылларыгар бастыҥ пионер, комсомол, ханыык да дьаһаллан, үлэттэн туора турбат активист буола үүнүмүтэ, спордуран үтүмнэахтыы дьарыктанан, оскуолатын, нэһилиэгин чэбдиг ситиһиилэхтик көмүскүүбүтэ, ойдуҥун-саныалыын спорт бөҕэ сүгүрүйэччитинэн буолбута.

1970 сылыттан ахсыс кылаас кэнниттэн Өлүөкүмэтээҥи тыа хаһаайыстыбатын техникумуттар электрик идэтигэр үөрэнэ киирбита. Үөрэҕин бүтүүдэҕиэ төрөөбүт-үөскээбит нэһилиэгэр улаатан кэлэр туһунан ончотоору Ленин аатынан колхозтуу кытта дуоһаан туһаспыта. Өлүөкүмэҥэ үөрэнэр сылларыгар биилиэ-көрүүгэ тардыһыытынан, үөрэхха, спорка ситиһиилэриэн техникум үөрэнээччиларыгар, учуутальларыгар уҥаастабылынан туһанара, үгүс эйэҕэс дорҕоонноох.

1973 сылыттан үөрэҕи бүтүрэат Советскай Армия кэккэтигэр шэнчиэлэнэн барбыта. Бэлэх эйэҥэ Сахалыгыттан Калининградтаах куораҥа ракетный частка түбэйэн, үгүс суобастаахтык, дьуулуурдаахтык сулуустаран, туйгунар ахсааннарыгар сылдьан, кэнсэтэстик толорбута.

1975 сылыттан Армия кэккэтиттэн дойдутуттар арыллан кэлэн, үлэтин бастаны хаһаайыстыбатыгар төрөөбүт-үөскээбит саҥа тутуллубут сайылык дьиэтигэр уот тардыытыттан саҕалаан, олустук үөрбүтэ, улаханнык астыммыта. Онтон ыла талан ылбыт идэтинэн үлэлээн-хамсаан, нэһилиэгин оҕоҕордьаһаҕар ыытыһан, маҥнайгы сүүрүк комсомольскай тэриллэ комитетын чилиэнэ буолан, бобэтин туох ыччат дьону тэмэн, үлэ үөнүгэр сылдьыбыта.

Сэмэх салаатта үлэҕэ үрдүк эпилиэпсэтэх, дьону таба салайан үлэлэтэр адаҕ специалиһы саҥа тэриллибит кэрэ оту механизация АВМ агрегатыгар ыччат-комсомольскай бөҕэлиэҥэ салайааччытынан аныыбыта. Бу үлэтигэр идэтин сиистэктэк туһанан агрегаты саахала суох үлэлэтэн, оройуонна, республикаҕа тиэйэ бастаныыр, чемпион үрдүк аатын сүүрбүта.

Одьулуунтан үлэлиэр сылларыгар бөҕэ дойдулаахтарын үрдүк итэҕэллэриэн ылан коммунистическай партия иҥэстигэр киирбита, хос да тэгэл нэһилиэгин депутатынан быыбардыммыта.

1979 сылыттан олорон арыйан Александра Григорьевна Шестаковаҥ көрсөн ыал буолан оройуон иннигэр нэһиҥ киирбиттэрэ уонна 31 сыл устата электромонтерлаан саҕаланан тэриллэ салайааччытынан, кылаабынай инженериэр тиэйэ үүнэн-сайдан Чурапчытаабы РЭС-иэ таһаарыллыахтык улаатан, кини уонна салайааччы, специалист быыһынынан улуус алахтоохторун уонна "Якутэнэргэ" ААО салаатынан дириҥ ыытыстабылларын, билиилэриэн ыытыта.

Бу үлэлиэр сылларыгар илии энэр улуустары үрдүк күүрүүлэх уотунан хааччайыыны, тэриллэ материальнай-техническай базаҕын ханаатыыны, үлэһиттэри үлэлиэр, олорор усулуобуйаларын туһаарыыны үгүс өрүттэхтэх үлэни ыытыспыта. Чаҥнанан, дьон ыаҥалдьыын нийдүүр, өйдүүр буолан коллективы бөҕэ саныаҕа түмэн, үлэни-хамнаны аттарыыны тэриллэ салаатыгар улахан өйөбүлү оторбута.

Гаврил Петрович үрдүк үөрэхтээх специалист буолар баҕа санаатын хаһан да ыыһыытыбатаҕа. Кини дьолугар, 1996 сылыттан Саха государственнай университетыгар инженер-электрик идэтигэр үөрэтэр салаа аһыллан, үлэни, үөрэҕи, дьиэ кэргэни тэҥнэ дьүөрэлэтэн, 2001 сылыттан үрдүк үөрэҕи бүтэрэн, ыра санаа оҥостубут дипломун туран, билиилэрүү эбиэн саныалыы күүһүнэн үлэ үөнүгэр түспүтэ.

Гаврил Петрович улууһун, нэһилиэгин туһугар өр сылларын үгүс суобастаах үлэтэ Россия уонна Якутэнэргэ эйэх бочуотунай грамоталарынан, Махтал суруктарынан бэлэхэммита, "Якутэнэргэ" Бочуотун дуоскатыгар киирбита, тэриллэ ветеранын аатын ылбыта.

Кини тоҕо да үгүс түбүктээх, үрдүк эпилиэпсэтэх үлэр сыыһыттар общественнай үлэттэн олох туора турбатаҕа. Одьулуунун туһугар ис сүрэҕиттэн малдьан өрүү кэмэлдьи сылдьыыбыта. Ол курдук нэһилиэккэ тутуллар саҥа объектар кэнн кэнсэ суох уоттарын бөҕүрүүнэ быһаччыйдыкат этэ, уулуссаҕа уот туруутуттар, "Комплекс", "Тоҥуруэстаах" баанньык хаһаайыстыбаларга быһаччы үгүс көмөнү оторбута.

Оҕолоро оскуолаҕа үөрүөр сылларыгар Чурапчы орто оскуолатын төрөппүтүн комитетын солбуйааччыбыт бэрэссэдэхтэлэ, колин сылларга Аҕалар түмүүлэриэн салайааччытынан эмиэ үрдүк таһаарыылаахтык улаатан, улаларын уонна кэнниттэн тарҕаммыта. Оҕолору иитиигэ, үөрэтиигэ улахан көмөнү оторон оскуола уонна улуустаҕа үөрэх салаатын үгүс махталларын ылбыта. Маны таһаарар Чурапчы сэлиэннэтин депутатынан хас да тэгэл быыбардыаннан сэлиэнньэ кэнниттэн сайдыыларыгар кырата суох кылаатын киллэрэн бигэтэ оҥорбут. Оҕолоро түөлбэлэрэ ыытыллар